

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Klinisk tandteknisk virksomhed, dvs. indsættelse af aftagelige tandsæt, er i Danmark – i modsætning til udlandet – ikke forbeholdt tandlæger, men kan udføres af enhver. Der stilles således ikke krav om nogen forudgående uddannelse, endsiges krav om autorisation, for at en person kan etablere sig som praktiserende tandtekniker.

Den fri adgang til at udøve klinisk tandteknisk virksomhed går tilbage til en højesteretsdom fra 1843, hvor det blev statueret, at en kunstdrejer var berettiget til at »forfærdige og indsætte kunstige Tænder og Gebisser«, og der har i tidens løb været mange overvejelser om, hvorvidt denne retstilstand burde opretholdes.

Allerede i 1899 blev der således i Rigsdagen forelagt et lovforslag om, at alene tandlæger og læger skulle have adgang til legalt at udøve denne virksomhed. Baggrunden herfor var, at der nu var uddannet så mange tandlæger, at det ikke ville være vanskeligt for befolkningen at søge tandlæge for at få kunstige tænder. Lovforslaget henvistes efter 1. behandling i Rigsdagen til et udvalg, som dog aldrig afgav betænkning.

I 1913 tog Medicinalkommissionen af 1908 – der behandlede det danske sundhedsvæsens organisation, og som på daværende tidspunkt arbejdede med spørgsmålet om tandlægevesenets organisation, hvilket resulterede i den første tandlægelov fra 1916 – spørgsmålet om tandteknikerens kliniske virksomhedsudøvelse op til overvejelse på ny.

Kommissionen var opmærksom på det uheldige i, at tandteknikere med i visse tilfælde yderst beskedne kundskaber udførte et arbejde, som i mange tilfælde burde have været udført af tandlæger. Man foreslog alligevel ikke en ændring i retstilstanden, idet man var bange for, at befolkningen herved ville komme til at betale væsentligt mere for kunstige tænder. Iøvrigt var det på daværende tidspunkt opfattelsen, at tandteknikerens antal kunne forventes at indskrænkes stærkt, efterhånden som flere og flere tandlæger blev uddannet.

Ordnningen blev herefter den, at de praktiserende tandteknikerens virksomhedsområde kom til at fremgå ved en modsætnings slutning fra det i tandlægeloven af 1916 for tandlæger beskrevne virksomhedsområde, dvs. at praktiserende tandteknikere måtte udføre det tandtekniske arbejde, der ikke

i loven var forbeholdt tandlæger. (Ved den i 1976 gennemførte revision af tandlægeloven udgik den bestemmelse vedrørende tandlægers virksomhedsområde på hvilken de praktiserende tandteknikerens virksomhedsområde ved en modsætnings slutning havde bygget, men det blev i bemærkningerne til tandlægelovforslaget understreget, at der ikke her ved tilsigtedes en ændring i de praktiserende tandteknikerens forhold).

I 1955 blev spørgsmålet om tandteknikerens virksomhedsudøvelse på ny taget op ved nedsættelse af Tandteknikerkommissionen under indenrigsministeriet. Af kommissionens betænkning (nr. 332/1963) fremgik, at et flertal af kommissionens medlemmer gik ind for, at adgangen til at virke som praktiserende tandtekniker burde ophøre, dog med en overgangsordning for allerede praktiserende tandteknikere. Et mindretal i kommissionen bestående af repræsentanter for tandteknikerne gik derimod ind for, at der blev etableret en enhedsuddannelse for såvel praktiserende tandteknikere som for laboratorietandteknikere, samt at der blev indført en autorisationsordning for de selvstændige praktiserende tandteknikere. Kommissionsarbejdet førte imidlertid ikke til lovinitiativer vedrørende de praktiserende tandteknikerens forhold.

I 1971 anmodede Landsforeningen af praktiserende Tandteknikere indenrigsministeriet om, at der måtte blive indført en offentlig autorisationsordning for praktiserende tandteknikere. Indenrigsministeriet tilkendegav hertil, at før der kunne tages stilling til autorisationsspørgsmålet, måtte spørgsmålet om de praktiserende tandteknikerens uddannelsesforhold afklares. Baggrunden herfor var, at en autorisationsordning bl. a. indebærer en offentlig garanti for en vis faglig standard af det arbejde, der udføres af det af autorisationen omfattede personale, og sundhedsstyrelsen mente, at de praktiserende tandteknikerens uddannelsesbaggrund generelt set ikke var tilstrækkelig hertil. Efter aftale med indenrigsministeriet nedsatte undervisningsministeriet herefter i 1974 et udvalg, der fik til opgave at fremkomme med forslag til uddannelsesordning for praktiserende tandteknikere. I udvalgsarbejdet deltog repræsentanter for de praktiserende tandteknikere, laboratorietandteknikerne, tandlægeforeningen, tandlægehøjskolerne samt sundhedsstyrelsen.